



OBČANSKÁ PORADNA BRNO

Telefon: 739 655 052

E-mail: poradna.brno@volny.cz

www.poradnabrno.eu

Péče o nezletilé děti

**po rozvodu rodičů i u odděleně žijících rodičů
osobní styk s dítětem
výživné**

Po rozvodu rodičů:

- Otázka péče o nezletilé děti musí být vyřešena před samotným řízením o rozvod manželství.
- Její vyřešení je podmínkou pro to, aby soud manželství rozvedl.

Možnosti řešení péče o dítě

- a) svěření do péče jednoho z rodičů
- b) společná péče rodičů
- c) střídavá péče rodičů
- d) svěření do péče jiné osoby

Ve všech případech zůstává *zachována rodičovská odpovědnost obou rodičů*, tzn. Oba mají právo rozhodovat o důležitých věcech, týkajících se dítěte.

Svěření do péče jednoho z rodičů

Při svěření dítěte do výlučné péče jednoho z rodičů má druhý rodič povinnost výživy a právo na osobní styk s dítětem.

Společná péče rodičů

Dítě sdílí s rodiči společnou domácnost. Oba rodiče dítě vychovávají, pečují o něj a plní svou vyživovací povinnost k němu, aniž by musela být tato povinnost upravena. Podmínkou je souhlas obou rodičů.

Střídavá péče rodičů

Dítě žije po určitou dobu s každým z rodičů. Podmínkou je, aby rodiče bydleli od sebe v dojezdové vzdálenosti. Rodiče také musí být schopni spolu komunikovat a domlouvat se na záležitostech dítěte.

Svěření do péče jiné osoby než rodiče

Jen výjimečně, pokud je to potřebné v zájmu dítěte. Zpravidla jde o dočasné opatření. Preferuje se svěření do péče příbuzného nebo jiné osoby blízké.

O ÚPRAVĚ PÉČE O NEZLETILÉ DÍTĚ PRO DOBU PO ROZVODU **ROZHODUJE VŽDY SOUD.**

Jaké mohou nastat situace?

1. Rodiče se dohodnou:
 - i. soud dohodu schválí
 - ii. soud dohodu neschválí
2. Rodiče se nedohodnou:
 - i. rozhodne soud

Dohoda rodičů o svěřeni dítěte do péče musí být předložena soudu, který ji schválí, pokud je v souladu se zájmy dítěte. Je podmínkou pro tzv. Rozvod dohodou nebo-li smluvený rozvod (§ 757 občanského zákoníku).

Soud dohodu rodičů neschválí, pouze pokud dohoda není v souladu se zájmy dítěte.

Nedohodnou-li se rodiče, rozhodne soud:

- na návrh jednoho z nich
- na podnět orgánu sociálně právní ochrany dětí

Co soud při rozhodování zkoumá?

- Osobnost dítěte, jeho vlohy a schopnosti
- vztah dítěte k oběma rodičům, ale i k sourozencům, prarodičům a dalším blízkým osobám
- bytové a finanční zázemí rodičů
- pracovní vytížení rodičů
- výchovné schopnosti rodičů
- který z rodičů dosud o dítě řádně pečoval
- schopnost rodiče dohodnout se na výchově s druhým rodičem
- u dítěte staršího 12 let – soud zkoumá i jeho názor

Klíčovým kritériem vždy musí být **nejlepší zájem dítěte**

OSOBNÍ STYK S DÍTĚTEM

Dítě má **právo na péči obou rodičů a udržování pravidelného osobního styku s nimi.**

Styk rodičů s dítětem nemusí být výslovně upraven, pokud jsou rodiče schopni se na něm dohodnout. Pečující rodič nesmí bránit druhému rodiči stýkat se s dítětem, a to ani pokud styk upraven není.

Výslovně může soud osobní styk upravit tak, že:

- schválí dohodu rodičů o styku
- na návrh rodiče určí rozsah styku s dítětem

Právo rodiče na styk s dítětem lze výjimečně omezit nebo zakázat, ale pouze pokud je to v zájmu dítěte.

VÝŽIVNÉ PRO DÍTĚ

Životní úroveň dítěte má být shodná s životní úrovní rodičů. Oba rodiče přispívají na výživu svých dětí podle svých **schopností, možností a majetkových poměrů.**

Při rozvodu rodičů soud stanoví výživné:

- a) Schválením dohody rodičů – pokud odpovídá zájmům dítěte
- b) vlastním rozhodnutím

Soud při stanovení výživného přihlíží také k:

- dalším vyživovacím povinnostem rodiče (např. k dalším dětem)
- v jaké míře rodič o dítě osobně pečuje
- odůvodněným potřebám dítěte

Rodiči zůstává vyživovací povinnost i v případě svěřeni dítěte do péče jiné osoby.

K orientačnímu výpočtu výše výživného lze **podpůrně** užít tabulku Ministerstva spravedlnosti, výživné se vypočte z měsíčního čistého příjmu povinného rodiče.

Kalkulačka výpočtu výživného na <https://vyzivne.justice.cz/>

Věk	1 vyživovací povinnost	2 vyživovací povinnosti	3 vyživovací povinnosti	4 vyživovací povinnosti
předškolní do 5 let	14 %	12 %	10 %	8 %
1. stupeň ZŠ od 6 do 10 let	16 %	14 %	12 %	10 %
2. stupeň ZŠ od 11 do 15 let	18 %	16 %	14 %	12 %
ŠŠ a vyšší vzdělání nad 16 let	20 %	18 %	16 %	14 %
kontrolní částka, která by povinnému rodiči měla zůstat po odečtení výživného (nezabavitelná částka nebo podíl z příjmu)	pevná spodní hranice	66 procent z příjmu nebo pevná spodní hranice	55 procent z příjmu nebo pevná spodní hranice	50 procent z příjmu nebo pevná spodní hranice

RODIČE ŽIJÍCÍ ODDĚLENĚ

Jedná se o situaci, kdy spolu rodiče nezletilého dítěte nežijí, a to bez ohledu na to, zda jsou nebo nejsou manželé.

Jak může být péče upravena?

- a) Dohodou rodičů
- b) Rozhodnutím soudu

Přednost má **dohoda rodičů**, soud o úpravě poměrů dítěte rozhoduje až tehdy, nedokáží-li se rodiče dohodnout.

Soud rozhodne buď na návrh jednoho z rodičů (či kterékoli jiné osoby), nebo i bez návrhu ze své vlastní iniciativy. Postupuje pak stejně jako v případě rozvodu rodičů.

Podkladem pro rozhodnutí soudu může být správa orgánu sociálně právní ochrany dětí.

Další informace o výživném mezi rodiči a dětmi, mezi manželi a průběhu soudního řízení o výživném najdete na <https://vyzivne.justice.cz/>